

Zpráva o průběhu doktorského studia Mgr. Davida Studenovského
(posudek školitelky)

Mgr. David Studenovský (1975) složil maturitu na gymnáziu v Soběslavi v r. 1993. V letech 1993 - 1996 absolvoval bakalářské studium učitelství cizích jazyků pro základní školy na PedF Jihočeské Univerzity. Po jeho úspěšném ukončení (Bc) zahájil v r. 1996 na FFUK pětileté dvouoborové magisterské studium oborů *finština - lingvistika a fonetika*. Jeho diplomním oborem byla finština, začal však již také působit ve FÚ jako pomocná vědecká síla a jeho diplomová práce měla fonetické téma *Percepční hodnocení finských diftongů českými posluchači*. Magisterské studium ukončil r. 2004. V témž roce 2004 vstoupil do interního doktorského studia oboru *fonetika*. V průběhu tohoto studia dále prohluboval a rozšiřoval svou znalost jednotlivých disciplin oboru a obecných souvislostí mezi nimi, jejichž základ získal v magisterském studiu. V letech 2004-2007 složil hladce a na dobré úrovni všechny předepsané atestace a v r. 2007 také Státní doktorskou zkoušku. Následně přestoupil do kombinované formy studia a byl přijat do Fonetického ústavu jako odborný asistent.

Pedagogické působení zahájil David Studenovský hned po získání Bc kvalifikace v r. 1996, a to především výukou angličtiny v kurzech různé pokročilosti pro několik jazykových škol (Etc, Step by step, Face to face). Vedle angličtiny vyučoval v menší míře také češtinu pro cizince a finštinu. V jazykových kurzech, které byly hlavním zdrojem jeho finančního zajištění, působil až do r. 2007.

Pedagogická praxe Davida Studenovského na půdě FF UK byla pestrá. Po svém přijetí do Fonetického ústavu se aktivně ujal výuky většího počtu předmětů podle aktuálních potřeb pracoviště, jednak v Bc, jednak v magisterském studijním plánu. Pro obor *lingvistika a fonetika* a později *fonetika* to bylo postupně a střídavě 10 různých předmětů (přednášky a semináře, problematika fonologie, dějiny fonetiky, osvojování řeči, poslechová analýzy prozodemů, intonační analýza, semináře zaměřené k empirickému výzkumu). Vyučoval také fonetické předměty pro obory dalších tří pracovišť fakulty, pro obor *lingvistika, čeština pro cizince a finština*. Vedl 7 klauzurních prací předepsaných na oboru *fonetika* pro PZK či SZK a oponoval již i práci diplomovou. Učil také vícekrát na LŠSS.

Vedle značného pedagogického zatížení se David Studenovský průběžně účastní vědeckých a také organizačně provozních úkolů pracoviště. Již od r. 2004 se podílel na projektu FÚ v rámci VZ MŠM (*Variabilita zvukových prostředků jazyka a řeči*, ukončen v r. 2011). V letech 2009 až 2011 vedl finanční agendu tohoto dílčího úkolu. V r. 2008 získal a úspěšně realizoval studentský grantový projekt ze specifického výzkumu FF (*Krátké vokály v řeči studentů gymnázií v různých regionech Čech a Moravy*). V současné době participuje na projektu VVZ řešeném ve FÚ (*Vliv faktorů skupinové variability češtiny na vnímání osobnosti mluvčího*). Účastnil se také aktivně několika domácích i mezinárodních konferencí, a měl jako spoluautor příspěvek na 16. mezinárodním kongresu fonetických věd v r. 2007 v Saarbrückenu.

S přihlédnutím ke všem těmto aktivitám se nelze divit, že k dokončení doktorské disertační práce D. Studenovský použil celý časový rozsah poskytovaný studijními předpisy.

Mgr. Studenovský předkládá k obhajobě práci s názvem *Akustické vlastnosti diftongů v češtině*. Téma diftongů ho zaujalo již na konci magisterského studia, když porovnával vokalické systémy finštiny a češtiny z hlediska percepce rodilých a nerodilých posluchačů. Doktorskou práci nyní věnoval důkladnému empirickému výzkumu akustické stavby diftongů v češtině.

Problematika diftongů obecně patří vždy k nesnadným úsekům segmentálního popisu daného jazyka. V mezinárodním vědním kontextu je to zároveň problematika velmi aktuální, nejen jako předmět základního výzkumu, ale také pro možné využití výsledků při aplikacích,

např. v oblasti řečových technologií nebo při objektivizaci kritérií pro rozpoznávání mluvčích. Vlastnosti českých diftongů nebyly dosud blíže popsány a předložená disertace představuje z tohoto hlediska podstatnou pilotní studii.

V průběhu svého výzkumu Studenovský nejprve vhodně vyřešil metodický problém, jak adekvátně zachytit akustickou změnu, která je pro diftongické segmenty charakteristická. Přitom užitečně propojil znalosti získané z odborné literatury a empirická data z vlastních materiálových sond. Zkušenosti z této části výzkumu mají obecný dosah a mohou být využity i v širším kontextu srovnávání jazyků. Následně autor podrobil analýze jednak charakteristiky trvání, jednak spektrální složení všech tří diftongů, které se v češtině mohou objevit. Bral přitom v úvahu několik dalších potenciálně podstatných aspektů, především hláskový kontext, typ slabiky a umístění diftongu ve slově. Zásadní význam má také srovnávání jediného domácího diftongu [ou] s diftongy [au], [eu] v přejetých slovech a porovnávání časových charakteristik diftongů s jednoduchými vokály. Výzkum je opřen o vhodně volený materiál značného rozsahu. Vlastní analýza i statistické zpracování výsledků měření byly ovšem náročné na pracovní nasazení i čas. Část výsledků Mgr. Studenovský postupně s úspěchem prezentoval na domácích i zahraničních odborných konferencích a publikoval i tiskem (viz bibliografie). Zkušenosti z výzkumu využíval i ve své pedagogické práci, jak v přednáškách, tak při vedení studentských prací.

Závěr

Mgr. David Studenovský v průběhu doktorského studia podstatným způsobem prohloubil své znalosti obecné problematiky oboru, metodiky oboru a získal důkladné teoretické i praktické zázemí pro výzkum ve zvolené oblasti. Úspěšně splnil všechny atestace svého studijního plánu a prokázal schopnost samostatné vědecké práce. Předložil hodnotnou disertaci, která zpracovává aktuální a nesnadnou problematiku, na základě důkladného empirického výzkumu přináší podstatné nové údaje o češtině a poskytuje užitečné podněty pro další práci.

Praha, 21. 4. 2012

3Sc.